

13 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská výchova
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Občanská výchova je předmět, který má za úkol předat žákovi kompetence, jež bude potřebovat v každodenním praktickém životě. Jedná se o předmět velice rozsáhlý, který podává pouze základní informace z oblasti hospodářské, společenské, rodinné a politické. Zasahuje do mnoha vědních oborů, čerpá z nich a doplňuje je z pohledu celospolečenského. V předmětu dostávají žáci základní schopnosti, které mu umožní se lépe orientovat v soukromém i ve veřejném životě a které mu umožní se zodpovědně rozhodnout.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Cíle občanské výchovy: - rozvíjení zájmu o současnost i minulost vlastního národa i v rámci evropské integrace - budování úcty k vlastnímu národu, ale také k etnikům a k národům jiným - postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků - orientace v realitě a začleňování do různých společenských vztahů a vazeb - seznámení žáků se vztahy v rodině i ve společnosti v různých životních situacích - přiblížit žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády - ukazuje možnosti zapojení jednotlivců do občanského života - respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití - formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života - vedení k sebepoznávání, k formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, zdraví, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i při poznávání otázek týkajících se obrany státu - utvářet u žáků pozitivní hodnotový systém - orientování se ve společenských jevech a procesech na podkladě každodenního života - rozvíjení občanského a právního vědomí žáků - toleranci a respektování lidských práv - rozvíjení utváření evropské sounáležitosti a spolupráce

Název předmětu	Občanská výchova
	- přijímání hodnot, na nichž je budována evropská demokracie, spolupráce i kolektivní obrana - prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, na prevenci patologických jevů - orientace v problematice finanční gramotnosti a osvojování pravidel chování i odpovědnosti při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech - ukázat různé možnosti zapojení jednotlivců do občanského života Předmět občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku v jednododinové týdenní dotaci. Výuka probíhá ve třídách, dále v počítačové učebně. Kladný význam má práce s interaktivní tabulí, jsou využívány rozmanité metody a formy práce v průběhu vyučovací jednotky.
Integrace předmětů	• Výchova k občanství
Mezipředmětové vztahy	• Český jazyk a literatura • Prvouka • Vlastivěda • Dějepis • Hudební výchova • Výtvarná výchova • Výchova ke zdraví • Etická výchova • Zdravověda
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení - propojují získané poznatky do širších celků a nalézají souvislosti - hodnotí a třídí získané poznatky a vyvozují z nich závěry - učitel vede žáky k ověřování důsledků - poskytuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům - zadává úkoly takovým způsobem, který umožňuje volbu různých postupů Kompetence k řešení problémů: - žáci tvořivě přistupují k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení - umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí - učitel klade otevřené otázky - umožňuje volný přístup k pomůckám Kompetence komunikativní: - žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně - umí naslouchat promluvám druhých lidí a snaží se na ně vhodně reagovat - komunikují na odpovídající úrovni - umí používat ke komunikaci vhodné technologie

Název předmětu	Občanská výchova
	- učitel projevuje zájem o náměty, názory a zkušenosti žáků - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu - podněcuje žáky k argumentaci - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
	Kompetence sociální a personální: - žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají - upevňují dobré mezilidské vztahy - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních - učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
	Kompetence občanské: - žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je - respektují názory ostatních - formují si charakterové rysy - zodpovědně se rozhodují podle dané situace - učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
	Kompetence pracovní: - žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce - učitel dodává sebedůvěru - napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení - vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
	Kompetence digitální: - pracuje s aplikacemi na elektronických zařízeních - pracuje s internetem
Způsob hodnocení žáků	Výchovně vzdělávací výsledky žáků se klasifikují dle kritérií uvedených v Pravidlech hodnocení, důraz je kladen na aktivitu, logiku, samostatnost a tvořivost, kvalitu výsledků činností. Kromě hodnocení žáka vyučujícím je využíváno sebehodnocení, žáci jsou vedeni k sebereflexi. Při teoretických i praktických složkách předmětu se hodnotí ucelenost a trvalost osvojení poznatků a pojmů, zákonitostí a vztahů z oblasti společenských věd a schopnost uplatňovat získané poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a hodnocení společenských jevů

Občanská výchova	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální

Občanská výchova	6. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	uvede příklady státních symbolů a jejich užívání	státní symboly
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	rozlišuje mezi fakty, názory a manipulací v mediálních sděleních, popíše, jak kriticky přistupovat k mediálním informacím	média
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	vlastními slovy objasní právní a společenskou roli instituce manželství	rodina
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	popíše některé globální problémy, popíše příčiny a důsledky některých globálních problémů	globální problémy
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí	globální problémy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Osobní vztahy mezi lidmi - rodina, užší a širší rodina, náhradní rodičovská péče, rodinný řád, zvyky a rituály svatba, manželství, registrované partnerství, rovné postavení mužů a žen, komunikace, vztahy a konflikty v rodině		
Lidská práva - lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana		
Vztahy mezi lidmi - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti (šikana, násilí)		
Právní základy státu - stát, vznik, znaky státu, obrana státu, národnost, státní občanství		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Osobní vztahy mezi lidmi - rodina, užší a širší rodina, náhradní rodičovská péče, rodinný řád, zvyky a rituály svatba, manželství, registrované partnerství, rovné postavení mužů a žen, komunikace, vztahy a konflikty v rodině		
Vztahy mezi lidmi - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti (šikana, násilí)		
Naše obec, region, kraj - obec, obecní samospráva, důležité instituce, zajímavosti, památná místa, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku, významní rodáci, region, kraj, krajská samospráva		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Lidská setkání - přirození a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost – nerovnost, solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé, solidarita, výhody spolupráce lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Osobní vztahy mezi lidmi - rodina, užší a širší rodina, náhradní rodičovská péče, rodinný řád, zvyky a rituály svatba, manželství, registrované partnerství, rovné postavení mužů a žen, komunikace, vztahy a konflikty v rodině		
Evropská integrace a mezinárodní spolupráce - Evropská unie, OSN		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Evropská integrace a mezinárodní spolupráce - Evropská unie, OSN		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Naše vlast - pojem vlast, vlastenectví, státní symboly, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní svátky, významné dny		
Evropská integrace a mezinárodní spolupráce - Evropská unie, OSN		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Lidská práva - lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana		

Občanská výchova	6. ročník	
	Právní základy státu - stát, vznik, znaky státu, obrana státu, národnost, státní občanství	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
	Naše vlast - pojem vlast, vlastenectví, státní symboly, zajímavá a památná místa co nás proslavilo, významné osobnosti, státní svátky, významné dny	
	Právní základy státu - stát, vznik, znaky státu, obrana státu, národnost, státní občanství	
	Evropská integrace a mezinárodní spolupráce - Evropská unie, OSN	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
	Osobní vztahy mezi lidmi - rodina, užší a širší rodina, náhradní rodičovská péče, rodinný řád, zvyky a rituály svatba, manželství, registrované partnerství, rovné postavení mužů a žen, komunikace, vztahy a konflikty v rodině	
	Lidská setkání - přirození a sociální rozdíly mezilidmi, rovnost – nerovnost, solidarita, pomocídem v nouzi, potřební lidé, solidarita, výhody spolupráce lidí	
	Evropská integrace a mezinárodní spolupráce - Evropská unie, OSN	
	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
	Naše vlast - pojem vlast, vlastenectví	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	Osobní vztahy mezi lidmi - rodina, užší a širší rodina, náhradní rodičovská péče, rodinný řád, zvyky a rituály svatba, manželství, registrované partnerství, rovné postavení mužů a žen, komunikace, vztahy a konflikty v rodině	
	Právní základy státu - stát, vznik, znaky státu, obrana státu, národnost, státní občanství	
	Evropská integrace a mezinárodní spolupráce - Evropská unie, OSN, konzumní způsob života	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Globalizace - ekologický způsob života, ochrana přírody, ekologie	
	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference	
	Právní základy státu - národnost, státní občanství	
	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost – nerovnost mezi lidmi, solidarita, pomocídem v nouzi, potřební lidé, solidarita, výhody spolupráce lidí	

Občanská výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	popíše zásady vhodného společenského chování, navrhne v modelové situaci efektivní a nenásilné řešení problému, na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování	sociální chování, komunikace
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby	popíše význam vzájemného respektování názorových odlišností mezi lidmi, uvede příklad narušování mezilidských vztahů nesnášenlivostí	sociální chování, komunikace

Občanská výchova	7. ročník	
chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	navrhne vyvážený rozpočet domácnosti , uvede příklady příčin nevyvážených rozpočtů domácností, navrhne řešení nevyváženého rozpočtu domácnosti	rozpočet
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	vysvětlí s pomocí příkladu téma úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky, popíše, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů	rozpočet
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	popíše na příkladech různé formy států , porovná mezi sebou různé formy států	formy států
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	vysvětlí příčiny rozdělení moci v ČR na zákonodárnou, výkonnou a soudní, popíše činnost orgánů vykonávajících státní moc	dělbá moci v České republice
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti		
Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení rozpočet rodiny a státu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti		
Zásady lidského soužití - pravidla chování, právní normy (zákony), morálka, mravnost, morální a společenská pravidla, důsledky jejich porušování, svoboda a vzájemná závislost		
Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev, politický pluralismus, sociální dialog, národnostní menšiny, rasová nesnášenlivost		
Lidská práva - základní lidská práva, lidská práva v dokumentech, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod, zvláštní lidská práva, vztah práva a povinností, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti		
Zásady lidského soužití - pravidla chování, právní normy (zákony), morálka, mravnost, morální a společenská pravidla, důsledky jejich porušování, svoboda a vzájemná závislost		
Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení rozpočet rodiny a státu		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - globální ekologické projevy, globální společenské problémy		

Občanská výchova	7. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC - lidská osobnost, schopnosti, charakter	
Naše škola - život školy, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	
Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení rozpočet rodiny a státu	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola	
Naše škola - život školy, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení rozpočet rodiny a státu	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - globální ekologické projevy, globální společenské problémy	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	
Naše škola - život školy, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	
Právní základy státu - složky státní moci, její orgány a instituce	
Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev, politický pluralismus, sociální dialog, národnostní menšiny, rasová nesnášenlivost	
Vlastnictví, majetek - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	
Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení rozpočet rodiny a státu	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev, politický pluralismus, sociální dialog, národnostní menšiny, rasová nesnášenlivost	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - globální ekologické projevy, globální společenské problémy	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
Lidská práva - základní lidská práva, lidská práva v dokumentech, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod, zvláštní lidská práva, vztah práva a povinností, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
Zásady lidského soužití - pravidla chování, právní normy (zákony), morálka, mravnost, morální a společenská pravidla, důsledky jejich porušování, svoboda a vzájemná závislost	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
Lidská práva - základní lidská práva, lidská práva v dokumentech, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod, zvláštní lidská práva, vztah práva a povinností, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
Zásady lidského soužití - pravidla chování, právní normy (zákony), morálka, mravnost, morální a společenská pravidla, důsledky jejich porušování, svoboda a vzájemná závislost	
Právní základy státu - složky státní moci, její orgány a instituce	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Občanská výchova	7. ročník	
Kulturní život - masová kultura, prostředky masové, komunikace, masmédia		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - globální ekologické projevy, globální společenské problémy		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - globální ekologické projevy, globální společenské problémy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Kulturní život - masová kultura, prostředky masové, komunikace, masmédia		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Kulturní život - masová kultura, prostředky masové, komunikace, masmédia		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Kulturní život - masová kultura, prostředky masové, komunikace, masmédia		

Občanská výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	vysvětlí vlastními slovy rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem	vlastenectví a nacionalismus
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	diskutuje o předsudcích a stereotypech narušujících mezilidské vztahy, popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance, popíše v čem by podle něj měl spočívat respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých	tolerance ve společnosti, menšiny
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu, popíše důsledky lidské nesnášenlivosti, navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti	tolerance ve společnosti, menšiny
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	popíše složky osobnosti a jejich vliv na každodenní jednání, sestaví svůj žebříček hodnot a reflektuje jeho vliv na své každodenní jednání	psychologie osobnosti, sebepoznání
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	uvede příklady osobnostních vlastností, které se projevují při spolupráci a vlastní práci, popíše vliv svých osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci, navrhne, jak posílit vůli a vybrané osobnostní vlastnosti	psychologie osobnosti, sebepoznání

Občanská výchova	8. ročník	
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	navrhne, jak může usměrňovat své chování a jednání	psychologie osobnosti, sebepoznání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	na příkladu popíše potřebu sebeovládání, popíše potřebu motivace pro rozvoj osobních předností, navrhne, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru	psychologie osobnosti, sebepoznání
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	uvede příklady základních principů demokratického řízení státu, uvede příklady demokratického způsobu řízení státu v každodenním životě	demokracie
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev, vlastními slovy objasní, proč je důležité se účastnit voleb	demokracie
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin, uvede příklady přestupků a trestných činů	protiprávní jednání
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	uvede příklady korupčního jednání, popíše příčiny korupčního jednání a jeho důsledky	protiprávní jednání
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál		
Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí		
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál		
Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí		
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebeoznání a sebepojetí		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál		
Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí		
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál		

Občanská výchova	8. ročník	
Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, autorita, solidarita, altruismus, egoismus, konflikty v mezilidských vztazích, fáze konfliktu Zásady lidského soužití - svoboda, vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, láska, zamilovanost, sex, heterosexuality, homosexualita, antikoncepce, nebezpečí sexuálního života, manželství jako základ rodiny, neshody v manželství, rozvod, vznik lidského života, těhotenství, náhradní rodičovská péče		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, autorita, solidarita, altruismus, egoismus, konflikty v mezilidských vztazích, fáze konfliktu Zásady lidského soužití - svoboda, vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, láska, zamilovanost, sex, heterosexuality, homosexualita, antikoncepce, nebezpečí sexuálního života, manželství jako základ rodiny, neshody v manželství, rozvod, vznik lidského života, těhotenství, náhradní rodičovská péče Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost Zásady lidského soužití - svoboda, vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí		

Občanská výchova	8. ročník	
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezvědomí – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, autorita, solidarita, altruismus, egoismus, konflikty v mezilidských vztazích, fáze konfliktu Zásady lidského soužití - svoboda, vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, láska, zamilovanost, sex, heterosexuality, homosexualita, antikoncepce, nebezpečí sexuálního života, manželství jako základ rodiny, neshody v manželství, rozvod, vznik lidského života, těhotenství, náhradní rodičovská péče		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezvědomí – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, autorita, solidarita, altruismus, egoismus, konflikty v mezilidských vztazích, fáze konfliktu Zásady lidského soužití - pravidla chování, dělba práce a činností, láska, manželství jako základ rodiny, neshody v manželství, rozvod, vznik lidského života		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Prá Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - znaky demokratického způsobu, rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost vní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obra státu		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - znaky demokratického způsobu, rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - znaky demokratického způsobu, rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - znaky demokratického způsobu, rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost		

Občanská výchova	8. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál	
Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly, v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál	
Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí	
Osobní rozvoj - životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázněpři seberozvoji	
Lidská setkání - společenská skupina, lidská různorodost	

Občanská výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	uvede příklady působení propagandy ve veřejném životě, popíše nebezpečí nekritického působení propagandy	propaganda
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	navrhne způsoby ochrany vlastnictví, popíše formy vlastnictví	vlastnictví
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení, popíše funkci bankovního účtu, popíše výhody a rizika různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	finanční prostředky
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	popíše funkce banky, uvede příklady bankovních služeb, vysvětlí rozdíl mezi placeným a přijatým úrokem, uvede příklady pojištění	banky a trh
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	popíše fungování nabídky a poptávky na trhu, popíše ovlivnění ceny výrobků a služeb nabídkou a poptávkou, v modelové situaci popíše tvorbu ceny výrobku nebo služby	banky a trh

Občanská výchova	9. ročník	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu, uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu	státní rozpočet
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele, uvede příklady základních lidských práv, popíše význam ochrany základních práv a svobod	vlastnická práva , lidská práva
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	vysvětlí, proč je důležitá právní úprava společenských vztahů, popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví, popíše vznik a zánik pracovního poměru, pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy	smlouvy , právo v každodenním životě
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě, na příkladu objasní práva a povinnosti při nákupu, na příkladu objasní práva a povinnosti při opravě či pronájmu věci, na příkladu objasní důsledky jednoduchých právních úkonů	smlouvy , právo v každodenním životě
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	uvede příklady právních ustanovení, která se na něj vztahují, uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení	smlouvy , právo v každodenním životě
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	vyjmenuje orgány právní ochrany občanů, na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů	smlouvy , právo v každodenním životě
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	uvede výhody a nevýhody členství České republiky v EU, uvede výhody a nevýhoda evropské občanství ve vlastním životě	Evropská unie

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané

Evropské integrace

Mezinárodní spolupráce

Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy

Významné mezinárodní organizace

Globalizace

Projevy, klady a zápory

Významné globální problémy, války a terorismu, řešení

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Globalizace

Občanská výchova	9. ročník	
Projevy, klady a zápory Významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možností řešení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
<u>Lidská setkání</u>		
Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi: Náboženství, náboženská tolerance, extremismus, fanatismus		
<u>Globalizace</u>		
Významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možností řešení		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
<u>Principy tržního hospodářství</u>		
Nabídka a poptávka, tvorba ceny		
Trh, podstata fungování trhu		
Nejčastější právní formy podnikání		
Struktura národního hospodářství, HDP, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance		
Státní rozpočet		
<u>Právo v každodenním životě</u>		
Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající		
Základní práva spotřebitele, styk s úřady		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
<u>Evropské integrace</u>		
<u>Mezinárodní spolupráce</u>		
Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy		
Významné mezinárodní organizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
<u>Osobní rozvoj</u>		
Životní cíle a plány, životní perspektiva, význam motivace, seberozvoj, adaptace na životní změny		
<u>Peníze</u>		
Peníze, hospodaření		
Rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing		
Rozpočet státu, typy rozpočtu, daně		
<u>Banky a jejich služby</u>		
Aktivní a pasivní operace, úročení		
Pojištění, produkty finančního trhu pro investování a proziskávání prostředků		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
<u>Evropské integrace</u>		
<u>Mezinárodní spolupráce</u>		
Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy		
Významné mezinárodní organizace		